

## **З В І Т**

### **про підсумки виконання Програми економічного та соціального розвитку міста Харкова за I півріччя 2024 року, які відносяться до компетенції Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку.**

#### **Розділ I «Адміністративні послуги».**

З метою забезпечення життєдіяльності міста, виконання завдань, пов'язаних із забезпеченням доступу громадян до отримання адміністративних послуг в умовах воєнного стану з 18.05.2022 продовжує роботу Центр надання адміністративних послуг м. Харкова та його одинадцять територіальних підрозділів (далі – ЦНАП м. Харкова).

#### Основні проблеми галузі:

- нестабільна робота певних державних реєстрів та Єдиного вебпорталу державних послуг «Дія»;
- призупинення обслуговування відвідувачів у ЦНАП м. Харкова під час повітряної тривоги;
- необхідність цифровізації максимальної кількості адміністративних послуг на державному рівні, відсутність єдиного підходу до запровадження е-послуг, запровадження електронних послуг на різних порталах органів влади, з різними інтерфейсами, стандартами та засобами е-ідентифікації.

#### Шляхи розв'язання проблем:

- повне припинення бойових дій на території Харківської міської територіальної громади;
- надання повного спектру адміністративних послуг без обмежень;
- поновлення надання адміністративних послуг поза межами ЦНАП м. Харкова окремим категоріям громадян міста;
- розширення мережі центрів надання адміністративних послуг в форматі «Прозорий офіс»;
- вдосконалення каналів комунікації із суб'єктами звернень.

Станом на 30.06.2024 у ЦНАП м. Харкова та його територіальних підрозділах надаються 391 вид публічних послуг, з них: 232 адміністративних; 7 у сфері нерухомості, 14 у сфері оподаткування та 138 соціального характеру.

У звітному періоді до ЦНАП м. Харкова за отриманням адмінпослуг послуг зафіксовано 276548 звернень, в тому числі прийнято 107281 адміністративних справ, надано безпосередньо адміністраторами у ЦНАП м. Харкова 104506 консультацій та видано 64761 готових результатів адміністративних послуг.

Для якісного надання адміністративних послуг дуже важливий постійний зворотний зв'язок зі споживачами послуг, що дозволяє знаходити методи поліпшення різноманітних сервісів. За I півріччя 2024 року надано 125744 консультацій суб'єктам звернень з питань надання адмінпослуг через Call-центр за допомогою голосових каналів зв'язку.

Також, за аналізований період адміністраторами опрацьовано 4630 електронних звернень, які надійшли через комунікаційні канали ЦНАП м. Харкова, а саме: соціальну мережу Facebook, месенджер телеграм та електронну пошту.

В ЦНАП м. Харкова продовжено надання певних послуг, які обумовлені часом:

- прийом повідомлення від власників житла про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб. Власники житлових приміщень, які тимчасово безоплатно розміщують внутрішньо переміщених осіб, можуть отримати компенсацію витрат на комунальні послуги;

- реєстрація інформаційного повідомлення про пошкоджене та знищене нерухоме майно внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією РФ;

- прийом заяв на отримання компенсації за пошкоджене майно.

У I півріччі 2024 року прийнято 446 повідомлень про безоплатне розміщення внутрішньо переміщених осіб, 1254 інформаційних повідомлень на пошкоджене майно та 968 заяви про надання компенсації.

Наприкінці грудня 2022 року було поновлено реєстраційні послуги. У звітному періоді прийнято 43902 справи на проведення реєстрації/зняття з реєстрації місця проживання та актуалізації даних.

Одними з затребуваних адміністративних послуг є паспортні послуги, які необхідні для одержання зручних, швидких та прозорих державних електронних послуг для громадян і бізнесу.

Наразі у 8 центрах забезпечено надання громадянам адміністративних послуг з оформлення і видачі паспорта громадянина України з безконтактним електронним носієм та паспорта громадянина України для виїзду за кордон, а також одночасне оформлення ID-картки та закордонного паспорта.

У I півріччі 2024 року на послуги з оформлення паспортних документів зареєстровано 23384 справи.

Для забезпечення більш якісного сервісу громадянам при отриманні послуг з державної реєстрації (перереєстрації) транспортних засобів та видачі (обміну) посвідчення водія наприкінці лютого 2023 року отримано сучасне обладнання для надання вказаних послуг.

У звітному півріччі 2024 року послугою «Обмін або видача в зв'язку з втратою (викрадення) посвідчення водія на право керування транспортними засобами (без складання іспиту)» скористалося 233 заявника.

Проте, у зв'язку з організаційно - штатними змінами в структурі Головного сервісного центру МВС та створенням Регіонального сервісного центру ГСЦ МВС в Харківській, Полтавській та Сумській областях надання водійських послуг тимчасово припинено.

Після укладання відповідного рішення між Харківською міською радою та Регіональним сервісним центром ГСЦ МВС в Харківській, Полтавській та Сумській областях, яке наразі проходить процедуру узгодження, в ЦНАП м. Харкова та проведення певних організаційно-технічних заходів буде поновлено надання перелічених вище послуг.

В ЦНАП м. Харкова триває реалізація проєкту «Адмінсервіс «Ветеран».

Даним сервісом можуть скористатися учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждали учасники Революції Гідності, члени їх сімей,

члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни та члени сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України.

Наразі Урядом розширено перелік адмінпослуг, які надаються ветеранам війни та додано 20 нових послуг для ветеранів, надання яких передбачено через центри надання адміністративних послуг. Це послуги щодо надання статусів, пільг та гарантій. У звітному періоді було надано 3670 ветеранських послуг.

У місті на базі ЦНАП м. Харкова триває реалізація унікального проєкту «Картка харків'янина», в якому зосереджена велика кількість можливостей в одній картці для підвищення комфорту життя містян, сприяння розвитку місцевої економіки та підтримка соціально відповідального бізнесу. Цей проєкт пропонує своїм власникам різноманітні знижки на товари та послуги, додаткову мотивацію відвідувати різні заклади та події в місті, що сприяє розкриттю нових можливостей, розвитку культурного життя та створенню позитивної атмосфери в місті. Картка є своєрідним символом приналежності до Харкова та вираженням підтримки усіх без виключень мешканців міста. У звітному періоді 2024 року за отриманням Картки звернулося 2318 громадян.

Для розвитку підприємницького середовища, допомоги підприємцям у відновленні бізнесу в місті в одному з терпідрозділів ЦНАП м. Харкова продовжено функціонування платформи «Харків бізнес – хаб». Проєкт реалізований за підтримки незалежної швейцарської організації «Helvetas Swiss Intercooperation» та ПРООН в Україні в межах Програми з відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Команда хабу надає консультативні послуги, орієнтуючись на актуальні запити громадян: допомагає з пошуком грантових програм на розвиток власної справи, роз'яснює експортно-імпортні та інші фінансові бізнес-можливості, якими можуть скористатися підприємці.

Для вирішення проблемних питань постраждалих від російської агресії громадян в Регіональному центрі послуг (проспект Тракторобудівників, 144) продовжує працювати перший кабінет психосоціальної та юридичної підтримки. Психологічна та правова допомога надається за участі Благодійного фонду «Право на захист» безоплатно.

02.04.2024 Харківською міською радою спільно з Харківською військовою адміністрацією за дорученням Міністерства оборони України на базі двох центрів надання адміністративних послуг на Гімназійній набережній, 26 та проспекті Архітектора Альошина, 11 за рахунок міського бюджету відкрито центри рекрутингу Української армії.

Мета запровадження такої системи рекрутингу – це новий підхід до мобілізації, який покликаний допомогти людині обрати конкретний підрозділ на визначеній посаді, де його цивільний досвід буде найбільш корисним.

Саме для цього визначено посадових осіб Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку, які виконують функції рекруту до Української армії.

З 02.04.2024 по 30.06.2024 включно до центрів рекрутингу звернулося 2056 осіб, з них:

- надано 1670 консультацій;
- заведено 386 анкет.

07.05.2024 Харківською міською радою спільно з Агентством ООН у справах біженців (УВКБ ООН) та Благодійним фондом «Право на захист» відкрито перший адаптаційний простір «Свій», який спрямований на підтримку внутрішньо переміщених осіб за адресою: вул.Серпова, 4-б.

В адаптаційному просторі «Свій» послуги надають представники міжнародних фондів та організацій, психологи, юристи, службовці центру зайнятості. Також, тут можна отримати адміністративні послуги, які надає ЦНАП м. Харкова.

На виконання Закону України № 3633-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку» з 18 травня 2024 року через ЦНАП м. Харкова та його територіальні підрозділи здійснюється оновлення персональних даних призовників, військовозобов'язаних та резервістів. На сьогодні це одна з найпопулярніших послуг, що надається в ЦНАП м. Харкова.

Станом на 30.06.2024 для оновлення даних заведено 11927 анкет.

Крім цього, продовжувалася відповідна робота щодо наповнення актуальною інформацією стосовно питань роботи ЦНАП м. Харкова соціальних мереж: Telegram-каналу, Чат-боту ЦНАП м. Харкова, соціальної сторінки Facebook та удосконалення формату надання консультацій споживачам послуг через ці мережі.

У звітному періоді проводилися навчальні заходи та вебінари.

19 січня 2024 року у Регіональному центрі послуг проведено робочу зустріч з представниками Салтівського відділу у м. Харкові ГУ ДМС у Харківській області, де обговорювалися основні питання для покращення якості надання паспортних послуг.

29 січня 2024 року в рамках проєкту USAID «Підвищення ефективності роботи та підзвітності органів місцевого самоврядування («ГОВЕРЛА») взято участь в тренінгу на тему «Запровадження Закону України «Про адміністративну процедуру»: особливості процедури адміністративного оскарження», де обговорювалися основні новели закону.

21 лютого 2024 року представником ВЗНС по Салтівському району ХМТГ Харківського РУ ГУ ДСНС України у Харківській області проведено інструктаж щодо закріплення знань стосовно Правил пожежної безпеки.

01 березня 2024 року Асоціацією міст України в рамках проєкту «Сприяння всебічному розвитку громад через аналітику, діалог та співпрацю», що фінансується Німецьким товариством Міжнародного співробітництва (GIZ), проведено Діалоговий захід з питань адміністративних послуг за участю представників Міграційної служби України, на якому обговорювалися питання покращення якості даних, які містяться в реєстрах територіальних громад та розширення функціоналу відомчої системи ДМС.

21 березня 2024 року Східним міжрегіональним управлінням Міністерства юстиції проведено вебінар на тему «Особливості проведення державної реєстрації громадських формувань через центри надання адміністративних послуг як фронт-офіси».

27 березня 2024 року керівником Департаменту адміністративних послуг та споживчого ринку взято участь у експертній онлайн-дискусії на тему: «Надання

адміністративних послуг в умовах воєнного стану в громадах Слобожанщини», який проводився Центром політико-правових реформ, Фондом Місцевої демократії та Харківським пресклубом за участю експертів Громадської мережі публічного права та адміністрації UPLAN в рамках проекту «Програма сприяння громадській активності «Долучайся!».

22 травня 2024 взято участь у ZOOM Конференції щодо обговорення Закону України № 3633-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку», який набув чинності з 18 травня 2024 року.

## **Розділ II «Розвиток підприємництва і ринкової інфраструктури».**

З метою створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, забезпечення його конкурентоспроможності та підвищення ролі у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку міста, рішенням 16 сесії Харківської міської ради 7 скликання від 08.11.2017 № 834/17 затверджена Програма підтримки розвитку підприємництва у м. Харкові на 2018–2027 роки (зі змінами) (далі – Програма).

Основні заходи Програми спрямовані на створення сприятливих умов для здійснення підприємницької діяльності, спрощення процедури видачі документів дозвільного характеру суб'єктам підприємництва, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, удосконалення ресурсної та інформаційної підтримки суб'єктів підприємництва, розширення сучасної мережі об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, створення сприятливого інвестиційного клімату в місті.

Фінансування окремих заходів Програми здійснюється за рахунок коштів бюджету Харківської міської територіальної громади.

У 2024 році з бюджету Харківської міської територіальної громади виділено 450000 грн на фінансування таких заходів Програми:

- пункт 2.2.4. «Підтримка вебсайту «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова» – 350000,00 грн;
- пункт 2.3.1. «Часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію бізнес-проектів суб'єктів малого та середнього підприємництва міста Харкова» – 100000 грн.

З метою забезпечення умов та підтримки розвитку підприємництва протягом I півріччя 2024 року реалізовувалися такі основні заходи Програми.

Відповідно до пункту 1.1.1 Програми «Відстеження результативності регуляторних актів, які регулюють діяльність суб'єктів господарювання, здійснення необхідних заходів щодо анулювання неефективних нормативно-правових актів» у I півріччі 2024 року Департаментом розроблено План-графік виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів виконавчими органами Харківської міської ради на 2024 рік. Проаналізовано 5 звітів з відстеження результативності регуляторних актів, які оприлюднено у ЗМІ згідно з вимогами Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

З метою інформаційно-консультаційної підтримки підприємців під час повномасштабної війни продовжувалась робота щодо подальшого

удосконалення вебсайту «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова». Ресурс постійно оновлюється та наповнюється новими інформаційними масивами. Це потужний інформаційний канал, який дає змогу розповсюджувати та акумулювати корисний та актуальний контент з податкового законодавства; анонси різноманітних івентів, конференцій, вебінарів та заходів для підприємців; інформацію щодо державних кредитних та грантових програм підтримки бізнесу у період дії воєнного стану; новації законодавства, які впливають на діяльність суб'єктів господарювання.

Створена та систематично наповнюється інформацією у соціальній мережі Facebook сторінка «Підприємництво та споживчий ринок міста Харкова». Крім того, кожен бажаючий підприємець міста має можливість особисто звернутись для отримання консультації, надіславши приватне повідомлення на сторінку.

На виконання пункту 2.1.4 Програми «Проведення роботи щодо оновлення кредитних рейтингів м. Харкова», з метою оновлення кредитних рейтингів м. Харкова та його інвестиційної привабливості за шкалою Рейтингового агентства ТОВ «ІВІ-Рейтинг» підготовлена інформація щодо розвитку підприємництва у 2023 році.

Малий та середній бізнес суттєво постраждав від війни, але попри втрати підприємці продовжують розвивати його і потребують додаткових коштів. Тому, розуміючи наскільки зараз необхідна допомога бізнесу, міською владою продовжено роботу щодо фінансової підтримки підприємців міста у 2024 році.

Відповідно до пункту 2.3.1 «Часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію бізнес-проектів суб'єктів малого та середнього підприємництва міста Харкова» в I півріччі 2024 року продовжено роботу щодо фінансової підтримки підприємців у рамках реалізації Порядку часткової компенсації з бюджету Харківської міської територіальної громади відсоткових ставок за кредитами, що надаються банківськими установами на реалізацію бізнес-проектів суб'єктів малого та середнього підприємництва міста Харкова, затвердженого рішенням 20 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 22.11.2023 № 469/23.

Часткова компенсація суб'єкту підприємництва може здійснюватися разом з державною підтримкою, яка надається відповідно до Урядової програми «Доступні кредити 5-7-9%».

Отримати часткову компенсацію підприємці можуть звернувшись до АТ «Ощадбанк», ПАТ «БАНК ВОСТОК» та АТ «Комерційний Індустріальний Банк», з якими Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради укладено договори про взаємодію.

У I півріччі 2024 року було продовжено часткову компенсацію відсоткової ставки за кредитом, наданим ПАТ «БАНК ВОСТОК» у 2021 році.

Відповідно до пункту 3.1.1 Програми «Проведення навчальних семінарів, зустрічей, майстер-класів та круглих столів з представниками органів влади, громадських об'єднань, підприємців та студентами щодо актуальних питань ведення підприємницької діяльності і відповідних змін у законодавстві» представники Департаменту, бізнес-спільноти та громадських організацій міста Харкова взяли участь:

15 січня 2024 року у онлайн-зустрічі: «Економічні тенденції з точки зору бізнесу (грудень 2023)». Організатор заходу ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій» (ІЕД). Під час зустрічі були представлені результати нового щомісячного опитування керівників підприємств «Український бізнес під час війни» та обговорювались економічні тенденції з точки зору бізнесу;

18 січня 2024 року у вебінарі «Гранти для бізнесу. Державні гранти». Організатором заходу є Команда підтримки реформ Міністерства економіки України. Під час зустрічі були обговорені актуальні державні програми підтримки бізнесу та особливості подачі заявок на гранти;

13 лютого 2024 року у публічній онлайн дискусії «Кредитування для відновлення», під час якої було представлено аналітичну роботу «Оцінка впливу кредитування на економіку України». У рамках заходу також відбулась панельна дискусія з експертами ЄБРР, (Уряду України, Національного банку України) та приватного сектору, які поділились своїм баченням щодо викликів сьогодення, а також можливого стимулювання банківського кредитування для фінансування інвестиційних проєктів, зокрема проєктів з відбудови та відновлення України. Захід проводився за фінансової підтримки Європейського Союзу в межах проєкту «Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні»;

15 лютого 2024 року Департаментом було організовано зустріч міського голови І.О. Терехова з бізнес-лідерами Харкова. На зустрічі були розглянуті питання щодо розширення податкових преференцій для бізнесу;

22 лютого 2024 року у засіданні круглого столу «Регіональні пріоритети бізнесу задля відновлення» під час якого, були обговорені ключові проблеми регіонального економічного відновлення та варіанти рішень. Захід відбувався за ініціативи ГО «Асоціація приватних роботодавців» за підтримки Програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України» у межах проєкту «KHARKIV RESILIENT»;

12 березня 2024 року Департаментом було організовано зустріч міського голови І.О. Терехова з підприємцями міста Харкова, в якій взяли участь біля 100 представників бізнесу. Під час заходу були обговорені проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення, а також було надано низку пропозицій від ініціативних підприємців задля створення сприятливого бізнес-середовища у прифронтовому місті;

21 червня 2024 року у засіданні круглого столу «Розвиток ветеранського підприємництва у Харківській області. Проблеми та перспективи». Захід відбувався за ініціативи ГО «Асоціація приватних роботодавців» з метою допомоги ветеранам у започаткуванні, поновленні та розвитку власного бізнесу, забезпечення можливості влаштувати гідне життя ветеранам та їх сім'ям, підвищення конкурентоздатності ветеранського бізнесу, популяризації підприємництва як способу самозайнятості серед ветеранів та створення передумов для появи нових робочих місць.

На покращення підприємницького середовища в місті, впровадження шляхів та механізмів удосконалення процедури видачі документів дозвільного характеру, отримання яких надає суб'єкту господарювання право на здійснення

господарської діяльності або певних видів господарської діяльності, спрямована робота Центру надання адміністративних послуг м. Харкова та його територіальних підрозділів (пункти 4.1.2-4.1.6 Програми).

За I півріччя 2024 року до Центру надання адміністративних послуг міста Харкова та його територіальних підрозділів з питань отримання документів дозвільного характеру зафіксовано 13978 звернень суб'єктів підприємницької діяльності. Видано 4695 документів дозвільного характеру, що становить 90,2 % до виданих документів дозвільного характеру за аналогічний період 2023 року. Кількість зареєстрованих декларацій склала 131 од., що на 20,2% більше, ніж за I півріччя 2023 року.

Крім того, до Центру зафіксовано 7852 звернення з питань реєстрації бізнесу, що становить 2,8% від загальної кількості звернень до ЦНАП м. Харкова та його територіальних підрозділів. З них 4409 звернень від фізичних осіб – підприємців, 2209 звернень від юридичних осіб, 1234 звернення щодо отримання витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, а також 14 звернень стосовно реєстраційних дій громадських формувань.

Найбільшу питому вагу із загальної кількості звернень в сфері реєстрації бізнесу за січень - червень 2024 року займають звернення до:

- ЦНАП м. Харкова у сфері нерухомості – 1956 звернень (24,9%);
- Регіонального центру послуг – 1710 звернень (21,8%);
- ЦНАП м. Харкова (Гімназійна набережна) – 947 звернень (12,1%).

За напрямками звернень в сфері реєстрації бізнесу варто виділити:

- з питань реєстрації припинення підприємницької діяльності за власним рішенням – 2112 звернень (26,8%);
- з питань державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу – 1599 звернень (20,3%);
- з питань видачі витягу – 1234 звернення (15,7%);
- з питань державної реєстрації фізичних осіб підприємцями – 1185 звернень (15,1%);
- з питань реєстрації змін до відомостей про фізичну особу – підприємця – 1035 звернень (13,2%);
- з питань державної реєстрації юридичної особи (крім громадських формувань) – 155 звернень (2,0%).

За даними Головного управління ДПС у Харківській області станом на 01.07.2024 кількість фізичних осіб - підприємців по місту Харкову склала 119 030 осіб, тоді як на початок року їх кількість становила 118 209 осіб.

Протягом січня-червня 2024 року припинили діяльність 5 136 фізичних осіб – підприємців. Перемістили бізнес з Харкова та змінили свою юридичну адресу на іншу область або територіальну громаду протягом січня-червня 2024 року 450 фізичних осіб - підприємців. Але, незважаючи на це, українські економіка та бізнес поступово оговтуються після шокового стану та майже повної зупинки у перші дні ворожого нападу – переходять на воєнні рейки, шукають нові можливості для розвитку в екстремальних умовах.



Так, за даними Головного управління ДПС у Харківській області протягом січня-червня 2024 року виявили бажання розпочати власну справу та офіційно зареєстрували свій бізнес 6 185 фізичних осіб - підприємців. Змінили податкову адресу на Харківську міську територіальну громаду протягом січня-червня 2024 року 456 фізичних осіб-підприємців.

На жаль, привести показники щодо діяльності підприємств юридичних осіб за I півріччя 2024 року немає можливості.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положеннями пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час дії воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність.

Згідно з розділом X «Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)» Методологічних положень, в період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Водночас, зважаючи на отримання даних у неповному обсязі та/або їх відсутність, Держстатом здійснено оцінку окремих статистичних показників з урахуванням даних звітів, які респонденти подали за власною ініціативою.

Однак, слід зазначити, що за інформацією Головного управління статистики у Харківській області згідно з Планом державних статистичних спостережень на відповідний рік (далі – План) та Методологічними положеннями державного статистичного спостереження «Структурні зміни в економіці України та її регіонів», затвердженими наказом Держстату № 8 від 09.01.2023 (зі змінами), формування та поширення інформації щодо кількості діючих суб'єктів господарювання (підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців) здійснюється щорічно, виключно по Україні, регіонах та районах областей, за формами звітності № 1-підприємництво (річна), № 2-підприємництво (річна).

Формування зазначеної інформації по м. Харкову Планом не передбачено.

Термін оприлюднення даних по Харківській області за 2023 рік щодо кількості діючих суб'єктів господарювання – 11.10.2024 (статистична звітність річна) згідно з Планом на 2024 рік, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України № 939-р від 13.10.2023.

Разом з тим, статистика щодо діяльності фізичних осіб-підприємців показує, що українці навіть в умовах війни та певної невизначеності готові брати відповідальність як за свої, так долі і тих, для кого створюють нові робочі місця. І тут чи не на перше місце виходить підтримка цій активній частині суспільства як на державному, так і на місцевому рівні.

Малий та середній бізнес є драйвером відновлення економіки. Цей сегмент бізнесу найбільш чутливий до того, що відбувається в місті та економіці. Він першим реагує на всі тенденції. Але завдяки своїй гнучкості він і першим відновлюється, продовжує будувати плани на майбутнє.

Тільки спільними зусиллями міської ради, підприємців, громадських організацій можливо відновити все, що зруйнував ворог і знайти нові можливості для подальшого розвитку підприємництва та запуску економічних процесів в місті.

### **Розділ III «Промисловість».**

Харківщина – один з найбільш індустріально розвинених регіонів України. Промисловий потенціал міста Харкова складається з підприємств практично всіх галузей. Провідна роль належить машинобудівній, електроенергетичній, паливній, хімічній, харчовій галузям промисловості. Продукція харківських підприємств відома в Україні і за її межами. Це - турбіни і трактори, генератори для атомних електростанцій, літаки, танки, металообробні верстати та інше.

Довготривала російська агресія та територіальна близькість до ворога, спричинили негативні наслідки на підприємницьке середовище та промисловий потенціал міста, що створює багато обмежень та перешкод для повноцінного відновлення ділової активності, та позначається на сьогоднішньому стані розвитку підприємницької діяльності і промисловості в місті.

Однак, незважаючи на обставини, низка промислових підприємств Харкова продовжують роботу і виконують як військові замовлення, так і замовлення з метою забезпечення базових потреб населення: це продукти харчування, ліки, пальне та інші важливі товари. Вони активно шукають нові можливості для розвитку в екстремальних умовах.

За інформацією Головного управління статистики у Харківській області у зв'язку із військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положеннями пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» фізичні особи, фізичні особи-підприємці, юридичні особи під час дії воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення мають право не подавати статистичну та фінансову звітність.

Згідно з розділом X «Особливості проведення державного статистичного спостереження в умовах надзвичайних і непереборних обставин (зокрема, в умовах правового режиму воєнного стану в Україні)» Методологічних положень, в період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох місяців після його завершення статистична інформація може не поширюватися, зважаючи на відсутність звітів та будь-яких інших документів, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства, від респондентів згідно із Законом України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни».

Водночас, зважаючи на отримання даних у неповному обсязі та/або їх відсутність, Держстатом здійснено оцінку окремих статистичних показників з урахуванням даних звітів, які респонденти подали за власною ініціативою.

Однак, слід зазначити, що за інформацією Головного управління статистики у Харківській області згідно з Планом державних статистичних спостережень на відповідний рік (далі – План) та Методологічними положеннями державного статистичного спостереження «Структурні зміни в економіці України та її регіонів», затвердженими наказом Держстату № 8 від 09.01.2023 (зі змінами), формування та поширення інформації щодо кількості діючих суб'єктів господарювання (підприємств-юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), показників розвитку промисловості здійснюється щорічно, виключно по Україні, регіонах та районах областей, за формами звітності № 1-підприємництво (річна), № 2-підприємництво (річна).

Формування зазначеної інформації по м. Харкову Планом не передбачено. У зв'язку з цим, відсутня можливість надати показники розвитку галузі.

#### **Розділ IV «Споживчий ринок товарів та послуг».**

Споживчий ринок є однією із найбільш розвинених галузей економіки, невід'ємною частиною усього міського господарства. Розвиток сфери споживчого ринку формується, як частина загальної програми комплексного соціально-економічного розвитку міста Харкова.

Споживчий ринок продовжує суттєво впливати на підтримку загальноекономічної динаміки на певному рівні. У відповідь на споживчі переваги та зростаючі вимоги споживачів до асортименту, якості та доступності наданої продукції та послуг, збільшується доля сучасних форм торгівлі та обслуговування населення, підвищується рівень конкурентоспроможності, що сприяє розвитку товарообігу та послуг населенню.

В усі часи сфера споживчого ринку була однією з найбільш рентабельних, перспективних та інвестиційно-привабливих галузей економіки, процес торгівлі завжди більшою чи меншою мірою впливав на громадське життя.

Торгівля є однією з найбільших галузей економіки країни, як по кількості зайнятих в ній людей, так і за обсягом діяльності та вкладу до загального економічного розвитку.

Введення воєнного стану в Україні та активні бойові дії на території Харкова значною мірою вплинули на обсяги роздрібного товарообігу.

Споживчий ринок міста Харкова відновлюється та відбудовується. Зростання товарообігу відбувається, як за рахунок збільшення пропозицій торгових мереж та малого бізнесу, так і за рахунок зростання кількості об'єктів торговельної мережі.

Очікується, що роздрібний товарообіг підприємств (юридичних осіб) м. Харкова, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, за I півріччя 2024 року складе 27,4 млрд грн. Зростання роздрібного товарообігу до відповідного періоду минулого року (у фактичних цінах) очікується – 120,2%. Реалізація товарів на одного мешканця – 23826 грн.

При цьому, пред'явлений попит населення у звітному періоді був повністю забезпечений пропозиціями основних видів споживчих товарів і послуг (згідно з листом Головного управління статистики в Харківській області від 26.12.2022 №07-43/562-22 уточнення даних щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб) м. Харкова, основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, відсутнє, в

зв'язку з тим, що такі дані не передбачені планом державних статистичних спостережень або окремим рішенням КМУ, а також методологічними положеннями з проведення державних статистичних спостережень).

В сучасних умовах безперебійна діяльність суб'єктів господарювання всіх форм власності, що спрямована на задоволення потреб населення у предметах першої необхідності, набуває першочергового значення. Роздрібна торгівля забезпечує надання життєво важливих послуг, порушення яких призводить до негативних наслідків для населення, суспільства, соціально-економічного стану та національної безпеки України, зокрема в частині продовольчого забезпечення.

Під час війни торгівля зазнає чималих збитків з усіх боків, оскільки є ланкою між виробником та покупцем. Знищення підприємств або обмеження виробництва змушує ритейлерів шукати нових постачальників, а через масове переселення та обмежений бюджет покупців – динамічно корегувати асортимент. Крім того, магазини, ресторани ще треба забезпечити вчасною доставкою товарів, продуктів, однак через руйнування доріг та високі ціни на паливо це складно зробити для підприємців.

Якби бізнес в галузі роздрібної торгівлі та ресторанного господарства в умовах повномасштабного вторгнення перестав функціонувати, то це б призвело до гуманітарної катастрофи. Ритейл взяв на себе обов'язки годувати, одягати, забезпечувати ліками, засобами зв'язку та гігієни мешканців Харкова, які залишилися або повертаються в місто. І, попри небезпеку, провідні мережі магазинів, закладів ресторанного господарства, побутового обслуговування населення Харкова продовжили інвестувати в економіку та відкривати нові торговельні об'єкти там, де вони потрібні людям.

Станом на 01.07.2024 р. населення міста Харкова обслуговують:

- підприємства торгівлі - 3418 од (01.07.2023 - 2997 од.);
- підприємства ресторанного господарства - 1595 од. (01.07.2023 – 1521 од.);
- підприємства побутового обслуговування населення – 1114 од. (01.07.2023 – 1058 од.);
- ринки і торговельні майданчики – 48 од., в тому числі 40 - змішаних, 1 - продовольчий, 7 – непродовольчих (01.07.2023 - 47 од).

З початку 2024 року у місті розпочали роботу заклади торгівлі за новими адресами та відновили раніше пошкоджені будівлі:

- 4 супермаркети «ОРТІ маркет»;
- 4 магазини «АТБ»;
- 2 супермаркети «КЛАСС»;
- магазин побутової техніки «COMFY»;
- магазин «EVA»;
- гіпермаркет «БУДМЕН»;
- мінімаркети товарів для дому «ТМ АВРОРА»;
- аптеки «АНЦ», «911», «Подорожник», «Медсервіс».

За 1 півріччя 2024 року в м. Харкові відкрито 32 нових стаціонарних підприємств ресторанного господарства на 1164 посадочних місць, у тому числі: кафе – 21, ресторанів – 2, барів – 4, кав'ярень – 3, піцерій – 2. Створено додатково 213 нових робочих місць.

У 2 кварталі 2024 року відчинили свої двері для відвідувачів такі підприємства: ресторан «Думки на смак» за адресою майдан Павлівський, 5/7, бар «Wisky shop» по вул. Сумській, 77/79, кафе «Культурний» на майдані Конституції, кафе «The Rooms» по вулиці Сумській, 80, кафе по вул. Свободи, 27, кафе «Cream Caffè» по вул. Г. Сковороди, 49-А, піцерія «Королівська піца» по вул. Гвардійців Широнінців, 111 та інші.

Спільно з КП «Сучасне місто» проводилась робота з підприємцями з приводу реєстрації літніх майданчиків підприємств ресторанного господарства. На теперішній час зареєстровано 112 таких об'єктів.

Позитивна тенденція спостерігається і у поступовому відновлюванні роботи на території міста Харкова підприємств побутового обслуговування. Так, за 2-й квартал 2024 р. відкрито 2 станції технічного обслуговування, 5 шиномонтажу, 6 перукарень, 2 пральні-хімчистки, 2 лазне - оздоровчих комплекси, 2 кабінети з надання послуг масажу, 5 ремонтних майстерень та створено 56 робочих місць.

У місті функціонують 18 гіпермаркетів, 241 супермаркет, 46 торгових центрів, в яких наявний широкий асортимент товарів, побутової техніки, будматеріалів, різноманітний спектр послуг.

Продовжують відновлюватися, відбудовувати свої пошкоджені будівлі та розширяти обсяги продажу торгіві мережі магазинів великих форматів. На території міста Харкова працюють такі українські торгові мережі: «АТБ», «СІЛЬПО», «Ритейл Груп» (Велмарт), «Таврія В», «МЕТРО», «ЕВА», «PROSTOR», «COMFY», «Епіцентр», «АЛЛО», «Фокстрот» (196 торговельних об'єктів).

Нажаль, внаслідок авіаційного обстрілу з боку РФ зруйновано гіпермаркет «Епіцентр» в Київському районі міста Харкова.

Стабільно працюють та розвиваються харківські торгові мережі: «РОСТ», «КЛАСС», «ХАРКІВ СУПЕРМАРКЕТ» (в минулому «ВОСТОК»), «Десяточка», «Чудо-маркет», «Баскет», «Посад», «Арбуз», «Борисфен», «ХАЗАР», «Мак Маркет», «ОРТІ маркет», «Маркет 24» та інші, кількість об'єктів яких складає більше 400 закладів.

Продовжують активно відкриватися та відновлювати свою роботу об'єкти роздрібної торгівлі в спальних районах, що є зручним для придбання продуктів харчування, товарів і скорочення часу покупок мешканцям міста: «Салтівський м'ясокомбінат», «Новожанівський м'ясокомбінат», «Роганський м'ясокомбінат», «Рибне ремесло», «Харківська бісквітна фабрика», «АГРОМОЛ», «Кулиничі», «СВІЖИНА», «М'ЯСО ТУТ», «Галя балувана» та інші (понад 840 об'єктів).

Працюють знайомі для харків'ян мережі «КИСЕТ», «АТТИКА», «ТАНДЕМ ПЛЮС» (більше 600 об'єктів).

Розширюють свої мережі та збільшують асортимент товарів мінімаркети товарів для дому «ТМ АВРОРА», «ЧЕРВОНИЙ МАРКЕТ», «Smilemarket», магазини товарів, що були у вжитку «Smartstore», магазини мобільних аксесуарів та зв'язку "GadgiK" та інші (185 торгових об'єктів).

На сьогоднішній день в Харкові працюють магазини дитячих товарів «Volshebnyki», «Мамин дім», «MYplay», «Kaparuzov», «Na-Na», «Чудо-острів» та інші.

У 2 кварталі 2024 року в місті тимчасово припинили роботу заклади мережі магазинів товарів для дітей «Антошка».

З метою підтримки малого підприємництва та місцевих товаровиробників, зокрема місцевих сільгоспвиробників, у 2024 році продовжено проведення сезонного ярмарку за адресою: вул. Олега Громадського (поблизу БК ХЕМЗ»).

Станом на 01.07.2024 року 4 підприємства ресторанного господарства міста продовжують безкоштовно готувати їжу, пекти хліб для воїнів Збройних Сил України, лікарів, літніх людей та всіх, хто цього потребує, а саме: «Навруз», «Небо», «Пробка», «Вечірні зорі», та займатися волонтерством.

Продовжується поступове відновлення та часткова відбудова зруйнованих територій ринків та торговельних майданчиків міста.

Керівники ринків та торговельних майданчиків міста Харкова разом з суб'єктами господарювання, які працюють на ринках (торговельних майданчиках), на розвиток та відновлення матеріально-технічної бази своїх торговельних підприємств в цілому запланували на 2024 рік кошти у сумі 41 597,5 тис. грн, на 1-е півріччя 2024 року – 18812,50 тис. грн. Фактично освоєно 15 429,03 тис. грн, що на 17,99 % або на 3383,47 тис. грн менше, ніж передбачалося. Кошти використано на:

- будівництво – 200,0 тис. грн;
- реконструкцію – 3 461,0 тис. грн;
- ремонтні роботи – 1 828,22 тис. грн;
- організацію, облаштування торгових зон, підприємств та об'єктів торгівлі – 3 592,14 тис. грн;
- придбання обладнання, санітарного та спеціального одягу, інвентарю – 2 275,81 тис. грн;
- благоустрій території – 4 071,86 тис. грн.

Крім того, керівниками ринків (торговельних майданчиків), на постійній основі здійснюються заходи щодо утримання територій ринків у належному санітарно-технічному стані, а саме:

- комплексне прибирання території всіх ринків та торговельних майданчиків та підготовка до роботи в осінньо-зимовий період;
- ремонт асфальтового покриття, критих корпусів, торгових місць та об'єктів дрібно-роздрібної торгівлі;
- оновлення (відновлення) фасадів магазинів, підприємств ресторанного господарства та побутового обслуговування, які були пошкоджені;
- перевірка опалювальної мережі та обладнання;
- благоустрій прилеглої території, тощо.

Для здійснення комплексного прибирання територій ринків (торговельних майданчиків) керівниками введено штатні одиниці двірників та прибиральників, укладено договори щодо вивозу твердих побутових відходів та сміття з підприємствами, що надають ці послуги.

У відповідності до Правил благоустрою території м. Харкова проводиться роз'яснювальна робота з керівниками підприємств сфери споживчого ринку з питань належного санітарного утримання прилеглої до об'єктів території. Керівники підприємств торгівлі, ресторанного господарства та сфери побуту

вживають заходи щодо прибирання прилеглої до закладів території, очищення та миття фасадів та вікон від бруду та пилу, тощо.

Департаментом адміністративних послуг та споживчого ринку Харківської міської ради в межах наданих повноважень на постійній основі ведеться роз'яснювальна робота з суб'єктами господарювання щодо дотримання вимог Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», зокрема про необхідність забезпечення виконання вимог ст. 28 в частині застосування державної мови під час подання інформації для загального ознайомлення та вимог ст. 30 щодо здійснення обслуговування та надання інформації про товари (послуги) державною мовою.

Департаментом продовжується відповідна робота з підприємствами сфери споживчого ринку міста Харкова щодо придбання та оснащення належних їм приміщень автономними пристроями енергоживлення, генераторами, джерелами автономного резервного живлення та іншим обладнанням для забезпечення їх безперебійної роботи під час відключення електроенергії.

Так, станом на 01.07.2024 внесено до інтерактивної карти міста актуальні дані по об'єктах споживчого ринку, які працюють на власних автономних пристроях енергоживлення під час відключення електричної енергії в мережі: 1102 продовольчих магазинів; 195 непродовольчих магазинів; 424 аптеки; 35 зоомагазинів; 16 ветеринарних клінік; 125 АГЗС; 48 ринків (торговельних майданчиків).

Також, 108 закладів ресторанного господарства обладнанні генераторами.

Мережами підприємств побутового обслуговування населення, зокрема ТОВ фірма «Колір», «12 Вольт», ТОВ «Авторіна», СТО «ХАДО» за 1-ше півріччя 2024 р. було придбано 45 генераторів. Крім того, з метою безперебійної роботи під час відключення електроенергії знаходить фінансову можливість на придбання генераторів і малий бізнес. Так, фізичними особами - підприємцями що здійснюють діяльність у сфері побутового обслуговування населення, було придбано 28 генераторів.

Підприємства сфери споживчого ринку міста Харкова поступово адаптувались до поточних умов і продовжують розвиватись.

Заклади, які ведуть профільну діяльність, у 2024 році зіштовхнулися з ідентичними проблемами:

- 1) ракетні атаки на бізнес-активи і об'єкти критичної інфраструктури;
- 2) дефіцит персоналу через міграцію або мобілізацію;
- 3) проблеми з транспортом і логістикою;
- 4) обмежені фінансові ресурси (відсутність інвестицій, дефіцит оборотних коштів, високі витрати на орендну плату та комунальні платежі тощо);
- 5) енергетичний дефіцит;
- 6) зниження економічної і споживчої активності.

Проблеми з енергопостачанням, порушення логістики через бойові дії та блокаду, падіння попиту, брак кваліфікованого персоналу через мобілізацію та виїзд за кордон, нестача фінансів – все це ті виклики, яким підприємці протистоять щодня. Проте український бізнес проявив надзвичайну стійкість і відповідальність у найважчі часи. Продовжуючи працювати, значна його частина

не лише демонструє здатність пристосовуватися до нових умов, а й свою принципову позицію у підтримці української мови, зокрема шляхом повного вилучення російської мови зі своєї діяльності.

Війна також вплинула на попит та платоспроможність покупців, оскільки якась частина цільової аудиторії виїхала за кордон, змінився формат споживання і потреби людей в основному були у їжі, воді, ліках тощо. Має місце також емоційний чинник: люди підтримують локальних виробників, обираючи українські товари, а також відстежують позицію того чи іншого бренду щодо війни та присутності у росії. Значно зменшився попит на так звані емоційні покупки, оскільки люди прагнуть витратити гроші на необхідні продукти і товари. Доходи населення помітно знизилися, тож люди намагаються заощадити майже на всьому.

Через обстріли переривався робочий графік, інтернет та зв'язок. Щоб бізнес міг функціонувати, підприємці мусили переїжджати подалі від бойових дій, купувати генератори, а це значною мірою відображалось на витратах. Через зростання курсу долара збільшилась вартість на сировину і матеріали, та посилюється податковий тиск.

Роздрібна торгівля, сфера побуту та ресторанного господарства належать до галузей, які сильно постраждали внаслідок війни, через призупинення діяльності, падіння попиту, руйнування складів та логістичних зв'язків, переміщення персоналу.

Важливий вплив на зростання роздрібного ринку впродовж останніх років безсумнівно чинила й внутрішня стійкість основних учасників ринку ритейлу, які зуміли чудово адаптувати бізнес-моделі до шоків війни, втримавшись на плаву в перший рік повномасштабного вторгнення попри фізичні руйнування закладів, енергетичну кризу, а також кардинальні зміни в логістичних ланцюжках та демографічній ситуації в Україні.

Серед підприємств роздрібною торгівлі найбільше постраждали ювелірні магазини, торговельно-розважальні центри, тоді як АЗС, аптеки та супермаркети показали найкращі результати.

Незважаючи та труднощі, підприємці намагаються розвивати свій бізнес та сплачують податки державі, що є невід'ємною частиною для пришвидшення перемоги. Вони відмовились від постачання російської та білоруської продукції, яка займала багато місця на полицях магазинів. Можна помітити тенденцію серед споживачів, які в більшій мірі почали надавати перевагу українським виробникам, маркам, брендам тощо.

Наразі, суб'єкти підприємницької діяльності у сфері споживчого ринку відновлюють свої об'єкти, виробничі та складські приміщення за рахунок власних коштів.

Завдяки цим підприємствам стає можливим дотримання балансу між виробництвом і споживанням, формується суттєва частка валової доданої вартості в Україні, забезпечується робочими місцями економічно активне населення.

Ситуація, що склалася для вітчизняного ритейлу за воєнного стану показала складність організації процесів реалізації й обслуговування покупців, відвідувачів у зв'язку з втратами майна; зменшенням кількості об'єктів, що



реально можуть обслуговувати споживачів; порушенням логістики просування товарів, продуктів, ліків, паливно-мастильних матеріалів; скороченням товарного портфелю, що впливає на задоволення споживчого попиту; неможливістю безпечного функціонування; зміною режиму роботи; дефіцитом електроенергії тощо. Проте, виконання ритейлом соціально-економічної ролі щодо забезпечення життєдіяльності населення за будь-яких умов показує, що більшість об'єктів споживчого ринку міста у різних сегментах ринку на сьогодні працюють й поступово нарощують темпи відновлення. Звичайно, змінюється звичний для споживачів характер діяльності окремих об'єктів ритейлу, що пояснюється об'єктивними причинами. Та все ж, заклади торгівлі, ресторанного господарства, сфери побуту міста вже сьогодні планують шляхи поновлення діяльності та розвитку у повоєнний період.

В майбутньому відновленню торгівлі, ресторанного бізнесу в Україні сприятиме активна інвестиційна політика, застосування інновацій та підтримка світової спільноти.

Можна виділити такі шляхи розвитку профільної сфери у воєнний та повоєнний час:

- діджиталізація основних торговельно-технологічних процесів;
- побудова та удосконалення логістики;
- розвиток власних торгових марок, брендів;
- поєднання офлайн та онлайн форматів.

Таким чином, шляхи розвитку включають пошук нових ніш, активну співпрацю з партнерами, розширення ринків збуту та географії присутності, використання грантів, а також діджиталізацію та перехід в онлайн-торгівлю.

Торговельні мережі розширюватимуть лінійку екологічних продуктів, розвиватимуть власні служби доставки, нарощуватимуть виробництво товарів власних торгових марок і вдосконалюватимуть інтернет-магазини.

Ключові гравці ринку уважно вивчають інші канали торгівлі, щоб стати ближче до покупця в умовах воєнного часу. Частина з них відкриває магазини біля дому. Саме такі магазини забезпечують критично важливими позиціями товарів тих містян, яким складно дістатися до великого супермаркету чи гіпермаркету.

Розвиток технологій – це ще один потужний тренд на ринку продуктового ритейлу. Такими технологічними інструментами стануть каси самообслуговування, вдосконалені інтернет-магазини, автоматизація бізнес-процесів для досягнення операційної ефективності.

Напрями автоматизації та впровадження інновацій у ритейлі під час війни:

- впровадження формату самообслуговування, збільшення таких кас у торгових залах, відновлення функціонування замовлень онлайн, подальший розвиток продажів онлайн, намагання збільшити їхню частку;
- розвиток власних маркетплейсів у великих торговельних мережах;
- залучення чат-ботів для розширення та покращення комунікацій з покупцями;
- використання QR-кодів у торговому залі;
- активізація впровадження послуги видачі готівки на касі у все більшій кількості торговельних мереж, суттєве збільшення лімітів на зняття готівки.

Після всіх істотних викликів, які зараз виникають у ресторанному бізнесі, існують і визначальні оптимістичні прогнози, що в подальшому чекають на галузь ресторанного господарства після Перемоги України.

Харків може стати туристичним центром, у тому числі в сенсі гастрономічного туризму. Українська кухня за рахунок інтересу до України – вже стає популярною в усьому світі. В Україну зайдуть іноземні інвестори – найбільші ресторани компанії. Українці, які повернуться з-за кордону і там працювали, привезуть із собою нові навички і знання. Українські ресторани – точно потраплять в поле зору міжнародних рестораних рейтингів. З’являться нові економічні можливості від дії угоди про асоційоване членство в ЄС. Україна отримає інвестиції на відновлення, в тому числі і для сфери гостинності.

**Комунальні підприємства, функціонально підпорядковані Департаменту.**

Відповідно до рішення 1 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 09.12.2020 № 8/20 «Про закріплення комунальних унітарних підприємств» (із змінами та доповненнями, внесеними згідно з рішенням Харківської міської ради 2 сесії 8 скликання від 30.12.2020 № 21/20, 14 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 25.01.2023 № 329/23) Департаменту адміністративних послуг і споживчого ринку станом на 01.07.2024 функціонально підпорядковані 4 комунальних підприємства: КП «ЮНА», КП «Сігма» ХМР, КП «Підземне місто», КП «Міський торговий ринок».

Рішенням 20 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 22.11.2023 № 447/23 «Про бюджет Харківської міської територіальної громади на 2024 рік» на створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, активізації підприємницької діяльності фінансову підтримку з бюджету Харківської міської територіальної громади на 1 півріччя 2024 року виділено кошти:

- КП «Міський торговий ринок» у сумі 363000,0 грн,
- КП «Підземне місто» у сумі 343500,0 грн,
- КП «Сігма» ХМР у сумі 233520,0 грн.

Фактичне фінансування становить:

- КП «Міський торговий ринок» 354603,0 грн,
- КП «Підземне місто» - 342534,0 грн,
- КП «Сігма» - 218889,0 грн.

Зменшення фінансування з міського бюджету пояснюється дотриманням режиму економії бюджетних коштів та забезпеченням проведення лише першочергових видатків.

КП «ЮНА» здійснює свою фінансово-господарську діяльність за рахунок власних обігових коштів, кошти з бюджету Харківської міської територіальної громади не отримує.

## **Розділ V «Регуляторна політика»**

Реалізація державної регуляторної політики Харківською міською радою та її виконавчим комітетом у період дії воєнного стану здійснюється відповідно до вимог законів України «Про засади державної регуляторної політики у сфері

господарської діяльності», «Про правовий режим воєнного стану» та іншого законодавства України у сфері правового регулювання господарських і адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання.

Протягом I півріччя 2024 року виконавчими органами Харківської міської ради проводилася робота щодо забезпечення здійснення державної регуляторної політики за такими напрямками:

- планування діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів;
- встановлення єдиного підходу до підготовки аналізу регуляторного впливу проєктів нормативно-правових актів, які мають регуляторний характер;
- опублікування проєктів регуляторних актів у ЗМІ з метою одержання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань;
- здійснення контролю за дотриманням вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» відносно проходження проєктами регуляторних актів встановленої процедури;
- здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів, аналіз звітів стосовно відстеження їх результативності;
- опублікування в ЗМІ інформації щодо здійснення регуляторної діяльності;
- перегляд регуляторних актів;
- збір інформації щодо підготовки, прийняття, здійснення відстеження регуляторних актів;
- аналіз та моніторинг законодавства для здійснення регуляторної діяльності.

Відповідно до Плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів Харківської міської ради на 2024 рік, затвердженого рішенням 20 сесії Харківської міської ради 8 скликання від 22.11.2023 № 470/23, після внесених змін, заплановано розробити 6 регуляторних актів.

Відповідно до Плану діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів виконавчого комітету Харківської міської ради на 2024 рік, затвердженого рішенням виконавчого комітету Харківської міської ради від 14.11.2023 № 573, після внесених змін, заплановано розробити 2 регуляторних акти.

Дані щодо розробки відповідними підрозділами міської ради проєктів регуляторних актів за I півріччя 2024 року:

<b>Діяльність з підготовки проєктів регуляторних актів</b>	<b>I півріччя 2024 р.</b>
Заплановано	8
Розглянуто проєктів регуляторних актів	3
Оприлюднено в офіційних засобах масової інформації проєктів регуляторних актів та аналізів регуляторного впливу до них	2
Прийнято Харківською міською радою та виконкомом Харківської міської ради регуляторних актів	1

Протягом звітнього періоду проводилась робота з відстеження результативності регуляторних актів. Розроблено План - графік виконання заходів з відстеження результативності регуляторних актів виконавчими органами Харківської міської ради на 2024 рік.

Проаналізовано 5 звітів з відстеження результативності регуляторних актів. Звіти з відстеження оприлюднені у засобах масової інформації місцевого значення.